

Beszámoló

a BMKIK által megvalósításra került

„Pályára lépni – pályán maradni. Rugalmas képzés-szervezéssel az eredményes gyakorlati tudásért” című Erasmus+ programról

Fazekas Erika

Pincér szakoktató

Békéscsabai SZC Zwack József Kereskedelmi és

Vendéglátóipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

I. A tanulmányút szakmai munkájának bemutatása

A program elsősorban az építőipar, a turizmus és vendéglátás területén keres válaszokat, jó gyakorlatokat a helyi szakképzésben.

A tanulmányút résztvevői

Gyakorló szakemberek különböző szakmák képviselőiben, a kamara és a kormányhivatal képviselői, illetve egy iskolai szakoktató.

Szakmai egyeztetések, felkészítő a tanulmányút előtt

2019.03.18. felkészítő tréning:

- Hatos Istvánné (BMKIK Szakképzési Bizottság elnöke) előadása Békés megye szakképzési helyzetéről; a kamara szakképzési feladatainak áttekintése, a szakképzés és gyakorlat összefüggései, az Erasmus+ projekt főbb elemei.
- Kerekasztal-megbeszélés, a témával kapcsolatos kérdések megvitatása.
- A kiutazás főbb tudnivalói, technikai jellegű kérdések Szikszai Csaba (BMKIK Külgazdasági osztályvezető) előadásában.

A tanulmányutunk előzeteseként a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara felkészítésén vettünk részt. Itt feleleveníthettük, elmélyíthettük megyénk szakképzésével kapcsolatos ismereteinket, megismerhettük a kamara szerepét ebben a rendszerben. Beszélgettünk a szakképzés gyakorlati oldalát érintő tapasztalatainkról, megismerhettük a résztvevők gondolatait a témával kapcsolatosan.

Tájékozódhattunk az Erasmus+ program céljáról, a konkrét projektről, munkaprogramunkról. Ismertették a velünk szemben támasztott elvárásokat, kitérve a projekttől várt eredményekre is. Miután megismertük a kedvezményezettekkel kötendő szerződés tartalmi elemeit, a résztvevők kötelezettségeit, aláírtuk az Erasmus+ ösztöndíj megállapodást.

Ezen kívül megismerhettük az utazással, szállással, ellátással, kulturális programokkal kapcsolatos tudnivalókat.

Az első felkészítő tréningünk kiváló alkalom volt a résztvevők megismerkedéséhez is.

2019.04.02. felkészítő tréning:

Kulturális és angol nyelvi felkészítés.

A nyelvi felkészítés a mindennapi élethez szükséges kifejezéseket, a projekttel, a munkaerő-piaci helyzettel, a szakképzési rendszerrel kapcsolatos alapvető szóincset érintő tudásanyagot frissítette fel a nyelvet már ismerők részére. Bár a tanulmányi utunkon mindvégig segítségünkre volt Szikszai Csaba a gördülékeny kommunikációban, igen hasznos volt a felkészítés is. Felfrissítette a nyelvi ismereteket, elősegítve a szakmai programokon való megértést, a hatékony tapasztalatcserét.

Szervezés

A szervezés magyarországi feladatait a BMKIK látta el. Köszönettel tartozunk az utazás, a szállás, az étkezés zavartalanságáért és az olasz szakmai programon felül, itthonról megszervezett kulturális élményekért.

Az olasz partner a Sistema Turismo volt, ami egy gyakorlati képzéssel és képzési programok szervezésével foglalkozó cég. Ők kapcsolatban a helyi, fogadó, vállalkozásokkal, privát iskolákkal vannak. A helyi, állami szakképzésben, úgy gondolom, nem kompetensek, így sajnos ezen a területen tapasztalatot nem szereztünk. Viszont a privát szektor életébe beleláthattunk és egy, a magyarországi szakképzési gyakorlattól eltérő területen, szerezhettünk tapasztalatokat, kaphatunk új ismereteket.

Szakmai program és tapasztalatok:

2019. április 08. hétfő

- Sistema Turismo, Rimini

Ismerkedés a ránk váró feladattal, a fogadó intézménnyel

A Sistema Turismo részéről megismerkedtünk a két kísérőnkkel, Vicky Karagkouni és Giada Mauriello személyében.

Bemutatták az intézményüket, intézményük munkásságát. Megtudtuk, hogy feladataik nagy részét az Erasmus+ teszi ki, évi 1300 fő fiatalot fogadnak Európa országaiból. Ez igen nagy szám és igen nagyszámú fiatalot jelent, akik általuk betekintést nyerhetnek egy idegen kultúrába, kipróbálhatják magukat egy, a sajátjuktól akár teljesen eltérő mentalitású munkamorálban. Ebben a pillanatban sajnos magyar tanulójuk nincs, szívesen fogadnának.

Az intézmény nyelvtanfolyamokat szervez, munkahely közvetítésben vesz részt, szemináriumokat tart, monitoring tevékenységeket végez.

Szeminárium: az olasz iskolarendszerről

Miután megismerkedtünk a fogadó partnerrel, részt vettünk egy az olasz iskolai rendszert, az olasz szakképzést bemutató előadáson, amit kísérőnk Vicky Karagkouni tartott. Itt érdekes dolgokat tudhattunk meg a helyi sajátosságokról.

Az olasz iskolarendszer:

Az alapképzésben az olasz iskolák magán, egyházi, állami, és helyi önkormányzati kézben lehetnek, egyenrangúak és az oktatási minisztérium fennhatóságába tartoznak mindannyian. Míg biztosított az ingyenes tanulás is, az iskolák között nagy lehet a színvonalbeli különbség. Egyre többen próbálnak bejutni állami képzésbe, ezért az állam részéről tárgyalások folynak az iskolai képzés többi képviselőjével, befogadásukról.

Az olasz iskola felépítése:

0-3 évig bölcsődei, majd 4-6 életévben óvodai képzésben vesznek részt a gyerekek.

Általános iskolába (6-19), hozzánk hasonlatosan, 6 évesen kerülnek és majd 14 évesen dönthetnek merre tovább.

Három lehetőségük van;

- Liceumba jelentkezik, aki majd egyetemre akar tovább menni. Itt is bevezették a 3 nap gyakorlati, 2 nap elméleti oktatást, de itt nem lett sikeres.

- Istituto tecnico (5 év), ha nem akarják kizárni magukat az egyetemi képzésből, de egyelőre, inkább szakmát tanulnának. 3.-4. évben szakmai gyakorlaton vesznek részt. 3 nap gyakorlat, 2 nap elmélet.

- Istituto professzonala (4 év) akik szakmát tanulnának, itt jellemző, hogy azok választják, akik tanulási nehézséggel, családi problémákkal terheltek. 3.-4. évben szakmai gyakorlaton vesznek részt. 3 nap gyakorlat, 2 nap elmélet.

Akármelyiket is választják, a vége egy vizsga, ami szóbeliből, írásbeliből és egy projektből áll, amit be kell mutatniuk.

Mind a három lehetőségénél három évig általános ismereteket tanulnak, majd az utolsó két évben választanak szektort (tudományos, filozófiai, klasszikus, pszichológiai, közgazdász, nyelvészet, művészet, sport).

Egyetemre mehet mindenki, de ez már fizetős képzés. Időtartalma 4-6 év.

Olaszországban is megfigyelhető, hogy előnyben részesítik a felsőoktatást a fiatalok, a szakmát tanulni vágyók száma csökken. Elhangzott az is, hogy a szakképzést inkább a tanulási nehézséggel, családi problémákkal terhelt fiatalok választják. Ezt személy szerint szomorúnak látom, hisz teljes, boldog életet teremthet magának és családjának az, aki egy szakma mellett teszi le a voksot. És ez nem feltétlenül zárja ki azt sem, hogy magát a napi munka mellett ne képezhetné...

Az olasz szakképzés:

Az olasz szakképzés 20%-a van állami kézben. Tehát a 80(!)% magániskola, ahol tandíjat kell fizetni! Talán ez a sikeres pályán maradás egyik feltétele, hisz, aki pénzt áldoz arra, hogy tanuljon, jobban megbecsüli az így kapott tudást. És talán eleve átgondoltabban fog szakmát, foglalkozást választani.

Nagyon érdekesnek találtam, hogy a szakmában maradás náluk 80%, ami a magyar gyakorlatban sokkal kevesebb. Érdekes volt ezzel a számmal szembesülni és izgalmas feladat megfejteni a sikerességük miértjeit. Ebben a számban benne van a történelmi sajátosság is, hisz egy régi, nagy kultúrájú országról beszélünk. Nagyon fontos eleme az is, hogy a család fontosságát hangsúlyozó értékrendben élnek évszázadok óta. Ezt a hagyományt sem politika, sem szélfújás nem befolyásolta az idők folyamán. A család, a családi vállalkozások nagyon fontosak a régióban. Rimini Olaszország Emilia-Romagna régiójában, Rimini megye székhelyeként az Adriai-tengeri partszakaszon fekszik. Hagyományos iparágai a hajózás és a halászat, de emellett az egyik legnépszerűbb üdülőközpont az adriai Riviérán, így itt nagy hangsúlyt kap a túrizmus, a vendéglátás, ami köztudottan kiemelkedően alkalmas terep a családi vállalkozások számára. Itt a családi vállalkozás meghatározza a szakmát és a család maga is szorgalmazza, támogatja a gyermek tanulmányait.

Még egy nagyon pozitív tapasztalás, az olaszok szeretnek dolgozni. A munkának becsülete van!

Úgy gondolom, hogy ez a mentalitás, a család megerősítő szerepével együtt, sikerességük egyik kulcsa.

Egy másik gondolatébresztő statisztika, a frissen végző fiatalok 90%-a talál munkát!

A szakképzésben folyamatosan monitorozzák a szükséges szakmákat, nem indítanak felesleges tanfolyamokat. A privát, vállalkozói szféra szakképzést alakító szerepe is meghatározó a keresett szakmák szempontjából.

2019. április 09. kedd

- Szakmai látogatás helyi építőipari vállalkozásoknál, Pesaroban a Ente C.P.T. iskolában és a Nuova Rama 3 dei f. Ili cecchi mattia e mirko S.N.C. helyi vállalkozásnál

Látogatás Pesaroban a Ente C.P.T. iskola

Az iskola az építőipar számára képez szakembereket. Magániskola, tulajdonosai a térség építőipari szakemberei, vállalkozásai. Az iskola igazgatónője vezetett minket körbe, Andrea Binda. Megnézhettünk egy csarnokot, ahol a falazást, csempézést sajátíthatják el a leendő szakemberek. Az udvaron további építményeket, állványokat láttunk. Érdekes momentum volt számomra, hogy Olaszországban nincs külön tárgoncás jogosítvány. A tárgonca kezelését munka közben sajátítják el a szakemberek, erről papírjuk nincsen. Sajnos diákokkal nem találkoztunk, órát nem látogattunk, így számomra ez a látogatás hiányérzetet hagyott maga után. Használható információt én itt nem kaptam.

Látogatás Nuova Rama 3 dei f. Ili cecchi mattia e mirko S.N.C.

Egy családi vállalkozással ismerkedhettünk meg. Egy testvérpár vezeti az építőiparban tevékenykedő céget, amit édesapjuktól vettek át. Szárazépítkezéssel foglalkoznak, és megnézhettünk egy folyamatban lévő projektüket, egy szociális rendeltetésre készülő épületet. Beleláthattunk kicsit egy építőipari vállalkozás mindennapjaiba és két agilis, elkötelezett ember terveibe is. Ezek a tervek között szerepel egy szakképző hely létrehozása is, ahol naprakész, használható tudást kapnának a halgatók.

2019. április 10. szerda

Szabadnap. Kulturális program.

2019. április 11. csütörtök

- Szakmai látogatás helyi vendéglátó vállalkozásoknál a Ristorante Amorimini-nél majd a Hotel Rosabianca-nál. Tanulókkal itt sem tudtunk beszélni, amit igazán sajnálok, tanulságos lehetett volna.

Ristoaronte Amorimi:

Beszélgettünk az étterem főszakácsával, Pier Paolo Battaglia-val a vállalkozások és szakképző intézmények együttműködési lehetőségekről. Rendszeresen fogadnak fiatalokat az erasmus+ programon keresztül, és a helyi szakképző intézményektől is. Négy hetes gyakorlatot biztosítanak a fiataloknak és azt is itt tudtuk meg, hogy nincs kötelező nyári gyakorlat a gyakorlatot biztosító vállalkozásoknál. De az iskola segít nyári munkát találni a tanulóinak, ahol tapasztalatokat és kis pénzt gyűjthetnek.

Az étterem egy hotelhez tartozik, de attól függetlenül működik. Ha a hotel igényli catering szolgáltatást nyújtanak a konferenciákhoz, rendezvényekhez. Az étterem egy viszonylag kis konyhával látja el a feladatait, feltehetően hatásosan. Remekül felszerelt étterem halas ételekkel, nagy bor és pezsgő állománnyal, felszolgáláshoz szükséges eszközökkel.

Hotel Rosabianca:

Itt Cecchi Mattia tulajdonossal beszélgettünk a hotelről, a szakképzésben való részvételükről.

A hotel a közelmúltban lett felújítva, friss, modern dizájnt kapott. Nagyon jó adottságokkal rendelkeznek, szezonon kívül is eléri a 70 %-os a kihasználtság. Megmutatták nekünk a hotel éttermét, ahol csak reggeliztetés folyik, működő konyha nincs a hotelen belül. Recepciós és pincér tanulókat fogadnak és foglalkoztatnak. Betekinthettünk a szobákba is. Igazából személyzettel vagy tanulóval itt sem találkoztunk.

2019. április 12. péntek

- A projekt zárása

Projektértékelő megbeszélés a csoport tagjai között

Igen gyümölcsözőnek találtam a reggel tartott megbeszélésünket, hiszen sok minden kitisztult és helyre került az út során tapasztaltakkal kapcsolatban. Gondolatébresztő beszélgetésünk alatt megismerhettük a többiek gondolatait, fontosnak tartott tapasztalásaikat. Értékelhettük azokat, megfogalmazódhattak a megválaszolatlan kérdéseink. Ezután mentünk a záróértekezlete a fogadószervezethez, ahová felkészülten, teli kérdésekkel érkeztünk.

Záró értekezlet a Sistema Turismo székházában. Tanúsítványok átvétele.

Gyümölcsöző beszélgetést folytattunk Simona Ascoli-val, aki a Sitemo Turismó vezetője. Kérdezett minket tapasztalatainkról, a szakmai programokról. Igazán kíváncsi volt az észrevételekre, az általunk, esetlegesen tapasztalt hiányosságokra is, hisz építkezni, fejlődni úgy lehet, ha mindent figyelembe veszünk hozzá. Feltehetjük a bennünk maradt kérdéseket. Pontosíthattuk az olasz iskolarendszerrel kapcsolatos, a tapasztaltak hatására felmerült kérdéseket. Végezetül átvehettük a programban való részvételünkről kiállított tanúsítványainkat.

II. A tanulmányút eredményei

Bár a programmal kapcsolatosan maradtak bennem még kérdések, így is elmondhatom, hogy sok pozitív tapasztalatot is sikerült összegyűjtenem. Jó lett volna egy állami iskolába is ellátogatni, ahol a szakoktatók és a tanulók gondolataival is megismerkedünk. Szívesen tudtam volna meg valamit az olasz kamaráról vagy az ottani tapasztalatokról a duálisképzéssel kapcsolatban.

A meglátogatott ország gyakorlata, jó gyakorlatok azonosítása:

- A szakmában maradás 80%-os, a sikeres szakmában elhelyezkedés pedig 90%-os. Igazán figyelemre méltó eredmény.
- A család fontossága, a család ösztönző szerepe a szakma választásában.
- A megfelelő motiváció megtalálása és sikeres használata.
- Az iskolai kötelező étkezés.
- Az, hogy nincs nyári gyakorlat a szakképzésben, viszont segítenek elhelyezkedni (akár az ország másik végében is), a nyári időszakban, tapasztalat és pénzszerzési lehetőségként.
- Jó gyakorlatnak tartom azt is, hogy állami, ingyenes képzésben egy szűkített szakmai választék található. Sok képzés a privát szférában „fizetősen” elérhető. Amiért áldoznunk kell, azt jobban megbecsüljük...

Konklúzió:

Olaszországban is, mint ahogy ez most tapasztalható egész Európában, útkeresés folyik. Az oktatásban, szakoktatásban használt módszerek és az oktatási rendszer elavulttá, improduktívvá vált. Fel kell vennünk a kesztyűt, tapasztalni, értelmezni, fejleszteni és hozzá kell igazítanunk a most felnövő generáció igényeihez, sajátosságaihoz. Sokat tanulhatunk egymástól, hisz mind a két ország hatalmas tapasztalattal rendelkezik. Mindenképpen további lehetőségeket kell találni, hogy ezt a témát jobban, mélyebben megismerjük és

dolgozhassunk a megoldáson. A program, amin részt vettünk, egy jó kezdeményezés, de önmagában még nem elég! Sok munka van még a témával kapcsolatosan.

Békéscsaba, 2019.05.16.

Fazekas Erika